

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Sisäministeriö

Lausuntopyyntö 4.5.2018

SM011:00/2017

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain ja asevelvollisuuslain 97 §:n muuttamisesta

Suomen Metsästäjäliitto kiittää lausuntopyynnöstä.

Liitto toteaa, että lausunnon kohteena oleva esitys poikkeaa merkittävästi työryhmälle annetusta tehtävästä, joka ei ole hyväksyttävää. Ennen valmistelutyötä monissa eri lähteissä ja tilaisuuksissa toistettiin, että muutoksissa toteutetaan vain direktiivivaatimukset.

Myös sisäministeriön hankkeesta kertovilla sivuilla todetaan:

Tavoitteet ja tuotokset

Tavoitteena on laatia hallituksen esityksen muotoon ampuma-asedirektiivin muuttamisesta johtuvat tarvittavat muutokset kansalliseen lainsäädäntöön, lähinnä ampuma-aselakiin ja tarvittaessa myös lakiin vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta. Ensisijaisesti hallituksen esitykseen sisällytetään muutokset, joiden osalta täytäntöönpanoaika on 15 kuukautta ja mahdollisuuksien mukaan tehdään myös muut ampuma-asedirektiivin edellyttämät muutokset. Muita muutoksia ei ole tässä yhteydessä tarkoitus tehdä.

Tästä johtuen hallituksen esitykseksi tulisi laatia vain direktiivin vähimmäisvaatimukset toteava ehdotus. Mahdollisista muista ja vähemmän kiireellisistä asioista ehdotuksen tekemiseen voitaisiin koostaa valmisteleva työryhmä, jossa olisi mukana myös harrastajaedustajia. Tästä valmistelutavasta on ollut jo aiemmin hyviä kokemuksia.

Varsinaisista lakiesityskohdista, joista liitto katsoo säädetyn yli direktiivivaatimusten tai direktiivin ulkopuolelta, ja joilla on suuri merkitys harrastuksen aloittamiselle ja jatkamiselle, liitto lausuu tarkemmin seuraavaa:

2 §: Paukkupatruunoita ampuvat välineet ovat entistä useammin aselainsäädännön alaisia luvanvaraisia esineitä. Tämä hankaloittaa koirankoulutus- ja koetoimintaa sekä urheilutoimintaa, riippuen sisäministeriön

asetuksesta. Etenkin aseluvan haltijan tulee edelleen voida hankkia ja käyttää paukkupatruunoita ampuvaa asetta hyvin laajasti.

3 §, 67 a § ja siirtymäsäännös: Liitto esittää, että ennen lain voimaantuloa hallussa olleen pitkän latauslaitteen omistus tulee voida jatkua ilmoittamalla latauslaitteesta poliisille. Tämä tulisi kirjata siirtymäsäännökseen. Suomen valtio on myynyt pitkiä lippaita kansalaisille muistoesineiksi ja niillä on saanut tehdä vapaasti kauppaa. On kohtuutonta, että valtio kerää myymänsä, tai sallimansa myynnin tuotteet ilmaiseksi nuhteettomilta kansalaisilta pois. Vaihtoehto ilmoitusmenettelylle on lunastaa latauslaitteet maksamalla niistä huomioiden korottavasti muistoarvo.

6 a §: Liitto pitää hyvänä asiana aselaissa aseiden vähimmäiskoon yhtenäistämistä Suomen metsästyslain ja kansainvälisten mittavaatimusten kanssa.

Yhtenäistämistä olisi jatkettava siten, että alle pitkän aseiden mittaiset aseet käsiteltäisiin aina lyhyinä aseina, lyhyille aseille asetetuilla vaatimuksilla otteesta riippumatta.

19 a §: Patruunaa tulee voida valmistaa myös kaliipereihin, joiden lainaamiseen henkilöllä on oikeus. Henkilö voi esimerkiksi tarvita tiettyä luotia tarkoitukseen, johon asetta lainaa tai lainata sekä latausvälineet että aseiden etsiäkseen aseeseen parhaalla tavalla toimivaa latausta. Tähän ei ole liittynyt ongelmia.

20 – 30 §: Asealan elinkeinotoimintaan liittyen liitto tukee elinkeinon harjoittajien tavoitteita. Liitto esittää joka tapauksensa huolensa elinkeinon oikeusturvan heikentämisestä. Yrittäjien olemassaolo ja uusien muodostuminen on välttämätöntä kaikille harrastusmuodoille, joten asealan yrittämisestä ei saa tehdä liian vaikeaa ja toiminnan loppumisesta ennakoimatonta. Valtaosa byrokratiasta tulee hoitaa viranomaisvoimin, eikä jättää toiminnanharjoittajalle.

42 b § ja 43 §: Keräysluvalla hankitun aseiden käyttökiellolle ei ole hyviä perusteita. Kaiken laitekeräilyn, oli kohteena vaikka autot tai ensimmäisten tietokoneiden pelit, kohokohta on kokoelman kattavuuden ohella käyttää niitä silloin tällöin. Käytettäessä keräilyesineiden historia herää eloon omistajalleen, ja tällä on suuri merkitys keräilijälle. Erillinen luvanhaku käyttöä varten on turhaa byrokratiaa, sillä luvanhaltijan on katsottu jo sopivaksi omistaa kyseiset aseet.

Saman voidaan katsoa sopivan muistoesineeseen. Esimerkiksi riistaeläimen saaminen suvussa siirtyneellä tai merkkihenkilön joskus omistamalla metsästysaseella luo yhteyden entisiin sukupolviin ja historiaan. Riistaterialle tämä luo erityisen ulottuvuuden.

Ero tavalliseen aselupaan syntyy siitä, että keräily- tai muistoesineiden käytön päätarkoitus on muu kuin ampuminen, eikä käyttö välttämättä riittäisi perusteeksi luvalle, joka annetaan harrasteperusteella.

42 c §: Aseen lainaamisesta tehty ilmoitus yli 10 päivän lainaamisesta on kohtuutonta. Jos henkilöllä on aselain mukainen mahdollisuus lainata asetta, asian tulisi olla riittävä. Liitosta vakituinen tai pitkäaikainen säilyttäminen muualla, kuin luvanhaltijan hallussa on tarkoituksenmukaista ilmoittaa. Lainaus metsästys- tai kilpareissulle haltuunoton ja palauttamisen tapaamisaikoihin ja siirtymisiin ylittää helposti 10 päivän laina-ajan, vaikka itse tapahtuma olisi muutamia päiviä. Ilmoituksenvarainen pitkäaikainen lainaus voisi olla 6 kuukautta ylittävä, jolloin voitaisiin katsoa asetta säilytettävän pitkäaikaisesti jonkun muun hallussa.

45 §: 4. Ikäraja erityisen vaarallisille ja lyhyille aseille tulisi olla asedirektiivin vaatima 18 -vuotta.

5. Erityisen vaarallisen aseiden luvan (urheilupoikkeus) ehtona tulisi olla vuoden harjoitteluvaatimus kahden vuoden sijaan.

6. Ehto erityisen vaaralliselle aseelle (reserviläispoikkeus) tulisi toteuttaa MPK:n lisäksi muiden yhdistysten 4 §:n luvan saaneiden reserviläistoimintaa harjoittavien yhdistysten todistuksella. Harjoittelun kesto tulisi olla yksi vuosi.

7., kohta 4). Puolustusvoimien käyttäminen lausujana ei ole oikea taho siviiliharrastajan harrastustarpeesta, vaikka harrastus tukee mitä parhaalla tavalla maanpuolustusta. Lisäksi sodan ajan sijoituksen tai vaatiminen on kohtuutonta, sillä jokaiselle reservissä olevalle löytyy sodan hetkellä paikka. Tällöin myös hänen aseenkäsittelyvalmiutensa edistää Suomen etua sijoituspaikasta tai tehtävästä riippumatta. Puolustusvoimat ja sodan ajan sijoitus ei myöskään ole tasa-arvoinen vaatimus naisia kohtaan, jotka kokevat tärkeäksi harrastaa maanpuolustusta tukevaa harrastetta.

Yleisesti ottaen harrastuksen aloittamista ei pidä kohtuuttomasti vaikeuttaa.

45 a §: Erityisen vaarallisille aseille tulisi voida saada lupia myös muille yhdistyksille kuin MPK:lle, jos yhdistyksen toimintaan kuuluu sellaiset lajiharjoitukset ja koulutukset, joissa kyseisiä aseita käytetään.

Lisäksi kaikkien ammuntaan liittyvien yhdistysten aselupahaussa kaikkien asetyyppien kohdalta tulisi huomioida hakusyynä myös koulutus.

53 a §: Harrastuksen jatkumisen osoittaminen viisivuosittain kaikkien itselataavien aseiden osalta on ylimitoitettua byrokratiaa. Valtaosassa itselataavia aseita patruunakapasiteetti on alle 10 ja metsästyksessä kapasiteetti on rajattu joidenkin riistolajien kohdalla kolmeen ja joidenkin kahteen patruunaan. Tämän vuoksi kaikki metsästysperusteella annetut aseluvat ja suuri osa urheiluperusteisista itselataavien luvistakin tulisi perustua jatkuvan monitoroinnin menetelmään.

Ne aseet, joista selvitystä erikseen vaaditaan, tulisi selvitys antaa pyydettyä. Kaikkien yli vuoden mittaisten määräaikaisten asioiden hoidossa poliisin tulisi muistuttaa sähköisellä tavalla aseluvan haltijaa ennen määräajan umpeutumista. Nykykäytäntö on kohtuuton, jossa pelkkä vuosien päässä unohtunut päivämäärä johtaa kaikkien aseiden menetykseen, oikeusistuinkäsittelyyn ja aserikosmerkintään. Poliisille kuuluu myös rikosten ennaltaehkäisy ja määräaikaisten kohdalla poliisilla on kaikki mahdollisuudet välttää pelkällä muistuttamisella aserikoksen tapahtuminen,

oikeusasteiden kuormittuminen ja vakavat seuraukset luvanhaltijalle. Päivämäärästä muistuttaminen onnistuu autohuolloilta ja hammaslääkäriltäkin, joten sen tulee onnistua vakavien seurausten ja aserikosten estämisessäkin.

91 §: Haltuun ottaessaan aseita poliisin on käsiteltävä niitä vahinkoa aiheuttamatta ja arvoa vähentämättä.

105 §: Pykälän perusteluteksteihin tulee lisätä ministeriön tiedotustilaisuudessa Liitolle antamansa vakuutus, että alle 18 vuotias voi säilyttää aseita esimerkiksi opiskelupaikkakunnallaan vastuullisen huoltajan suostumuksella, vaikka huoltaja asuisi muualla. Tämä on tärkeää urheilu- ja metsästysharrastuksen toteuttamiseksi, sekä erityisen tärkeää, kun aseiden käyttö liittyy opiskeluun, kuten riista-alan opintoihin.

Riihimäellä 30.5.2018

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Tuomas Hallenberg
Puheenjohtaja

Teemu Simenius
Järjestöpäällikkö